

Oponentský posudek diplomové práce AURA
Emy Prosové
Zpracovala: Karina Kottová

Diplomová práce Emy Prosové je uceleným souborem uměleckých děl, která reflektují především zkušenost autorky s životem v jakémsi pomyslném "meziprostoru" mezi její vlastní kulturou a opakovaným setkáváním s kulturami i uměleckými postupy Asie (konkrétně Japonsko, Indonésie a Vietnam), ve kterých Ema strávila podstatnou část svého dospívání i studia. Už v úvodu teoretické části práce autorka ukazuje svůj vědomý postoj k otázkám vypůjčování si z jiných kultur, tematizuje svoje dlouhodobé ohledávání hranice mezi inspirací a apropriací, fascinací a kritickým odstupem. Součástí diplomové práce je série kreseb, ve kterých autorka do japonsky laděných interiérů zasazuje mix předmětů a postav od jídla až po popkulturní animované postavičky, které se tu vedle dalších přírodních bytostí a celkového ducha místa stávají takřka šintoistickými bůžky, ve smyslu spirituální přítomnosti v každodenních předmětech a situacích. Kresby v pastelových tónech vynikají jak smyslem pro detail, tak celkovou atmosférou, "aurou" odkazující k názvu práce. Přítomnost autorčina těla je tu spíš domnělá, Ema zůstává v roli pozorovatelky neživé a přesto oživé scény. Vzhledem k otázkám, které si v rámci diplomové práce klade, by do budoucna mohlo být zajímavé experimentovat i s různými formami zasazení sebe sama do celého příběhu.

Dalšími vrstvami práce jsou malby na hedvábí a lakové malby, techniky velmi kontrastní co do způsobu práce - první vyžaduje rychlost, lehkost a přesnost neopravitelného tahu štětcem, druhá naopak fyzicky náročný (až toxický) několikaměsíční proces vrstvení jedovatého laku z lakovníku smíchaného s pigmentem, což je tradiční Vietnamská technika objevená Emou během tamější stáže. Malby na hedvábí zobrazují především archetypální a mytologická zvířata, zatímco lakové malby jsou kromě několika figurativních motivů věnované hlavně principům - plynutí energie, řádu a organizaci přírodních i nadpřirozených sil, které se občas shlukují do podoby ornamentu. Určitá vizuální "naivita" je tu jasně kompenzována promyšleným, až disciplinovaným přístupem k tvorbě. Teoretická část práce přehledně vede čtenářstvo ke zdrojům a kontextům autorčiny tvorby, ať už co se týče uvědomělého výběru jednotlivých médií a přístupů, i obsahové stránky. Kromě inspirací v taoismu, šintoismu, tradičních technikách i bojových uměních vybraných Asijských zemí je práce Emy silně zakotvená v osobní zkušenosti a paměti, v jejím souznění s křehkostí fenoménu kawai (forma odporu mladé generace vůči rigidní, výkonově orientované společnosti), ale i fascinaci "povrchností" současné vizuální popkultury (Superflat). Po estetické, obsahové i teoretické stránce vše dává hluboký smysl. Možná zde jenom chybí hlubší ohledání paralel asijské zkušenosti ve vlastní kultuře, v rámci vlastního původu a symboliky s ním spojené. Přesto práci nepovažuji za únik, ale spíše jako zdařile rozvedenou cestu, která možná někdy do budoucna symbolicky povede i blíž k domovu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně (1).

Srdečně, Karina Kottová, M.A., Ph.D.